

TechDK Kommissionens anbefalinger til corona-krisen

Indhold

- 4** TechDK Kommissionens anbefalinger til corona-krisen

- 6** Når vores digitale corona-krisebæhov fjerner fokus fra vores ret til privatliv
  - Tracking, nej tak
  - Sletning af personlige data til kommerciel brug efter 12 måneder
  - Data skal følge brugeren - obligatorisk interoperabilitet mellem digitale platforme

- 8** Når Staten indskrænker vores rettigheder i corona-krises navn
  - Borgerne skal have indsigt i data, som ligger til grund for en afgørelse
  - Skab transparens om private aktørers data i velfærdsteknologier
  - Kontrollér algoritmer som vi kontrollerer offentligt ansatte

- 10** Når krisen tydeliggør behovet for at holde tech-giganterne i skak
  - Stærkere og tættere virksomhedssamarbejder, der kan matche techgiganter
  - Grov overtrædelse af databeskyttelsesloven skal straffes med fængsel
  - Styrk Public Service

- 12** Når vi savner hinanden, og fysisk kontakt forsvinder på grund af corona-faren
  - Dansk strategi for fysiske fællesskaber

TechDK Kommissionens anbefalinger til corona-krisen

Corona-virus har medført en nedlukning af samfundet. Helt almindelige arbejdsrutiner, familiefester og indkøb er nu i højere grad henlagt til kommercielle datadrevne online-platforme i virtuelle rum. Ligeså går børn ikke i skole, men skal lære online. Det betyder, at vi alle – store som små – pludseligt skal navigere på digitale platforme, som skoleledere, lærere, kommuner, virksomheder eller privatpersoner langtfra har det fulde overblik over.

Teknologien hjælper os i krisen – ingen tvivl om det. Uden den havde hjemmearbejde ikke kunne udføres i samme grad. Og for mange mennesker kan virtuelle fællesskaber være et plaster på såret i en tid, hvor det er svært at mødes. Digitale løsninger hjælper os også med vores indkøb og hjemmetræning eller data og vigtige beregninger i det sundhedsvæsen, der kæmper bravt for at følge med. Men det betyder ikke, at vi som samfund kan glemme den sunde granskning, som bør følge enhver udvikling med betydning for vores borgere og måde at leve på.

TechDK Kommissionen vil med dette coronakatalog komme med en række forslag, der sikrer borgerne i denne nye situation. For eksisterende spørgsmål om, hvem der egentlig har det etiske og lovgivningsmæssige ansvar i det virtuelle rum, melder sig med fornyet styrke.

I det følgende beskriver vi først, hvordan tech-giganter og regeringer har grebet muligheden for at øge indtjening og magtbeføjelser midt i en corona-tid. For det andet præ-senterer vi 10 konkrete anbefalinger til, hvordan vi forholder os til denne situation.

Tech-giganter og regeringer øjner muligheder

I marts annoncerede den amerikanske virksomhed Amazon, at de ville ansætte 100.000 nye lager- og leveringsarbejdere som følge af en stigende mængde online-bestillinger. Flere virksomheder lejer nu plads i Amazon, Microsoft og Googles datacentre. Chat- og kommunikations-app'en Microsoft Teams, som bruges på mange danske skoler og arbejdspladser, oplevede i løbet af én uge i marts en næsten 40 procent stigning i efterspørgslen¹ og tilføjede dermed 12 millioner daglige aktive brugere, hvilket bragte den op på 44 millioner i alt.² Lige nu ser ”big tech” ud til at blive den store vinder i corona-krisen.

Udviklingen er så stor, at den faktisk driver flere selskaber ind i den eksklusive klub af store tech-selskaber. Den amerikanske videokonferenceplatform Zoom har eksempelvis lige nu en markedsværdi, der er større end hele den amerikanske fly-industri (se også figur 1, der viser Zooms markante aktiekursstigning ift. udvalgte eksempler). Læg dertil at den i begyndelsen af april var den mest populære app på både App Store og Google Play store.³ I december havde Zoom 10 millioner daglige brugere; i dag har de over 200 millioner daglige brugere.⁴ Det er en ufattelig vækst. I det lys har statsadvokaten for New York skrevet til selskabet bag Zoom med en bekymring om, hvorvidt brugernes data bliver beskyttet tilstrækkeligt. En rapport beskrev, hvorledes iOS Zoom-appen sendte brugerdata til Facebook, selvom

Zoom-brugerne ikke nødvendigvis havde en Facebook-konto.⁵ Desuden var det muligt at se oplysninger om andre mødedeltagere hentet ind fra deres LinkedIn-konto, selvom brugerne burde være anonyme.⁶ I en tid hvor digitale møder erstatter fysiske møder er det selvsagt bidende nødvendigt, at vi kan stole på selskaberne bag infrastrukturen.

Sideløbende med denne store konsolidering af Silicon Valley-baserede techgiganter, har regeringer verden over taget initiativ til mere omfattende overvågning af borgerne på en række områder. Det er også tilfældet i Danmark. Her havde regeringen i første udkast til en hastelov lagt op til, at Styrelsen for Patientsikkerhed skulle kunne kræve, at for eksempel banker gav oplysninger om kortindehaverens navn og adresse samt tid og sted for transaktioner på deres dankort. Denne bekendtgørelse blev imidlertid droppet.⁷

Endvidere kom det i marts frem, at Statens Serum Institut i samarbejde med Rigspolitiet ytrede ønske om at bruge teledata til at undersøge, om danskerne overholder myndighedernes retningslinjer for at begrænse corona-smitten.⁸ I en lang række af lande er myndighederne også begyndt at bruge teledata til analyse af bevægelsesmønstre i kampen mod COVID-19. Sydkorea er blevet rost for deres håndtering af udbruddet og inddæmning af COVID-19 – og det skyldes netop en stor og omfattende masseovervågning gennem CCTV, tracking af visa-kort og mobildata.⁹

Behovet for transparens i datahåndtering bliver desuden aktualiseret, når private og offentlige aktører i en fart laver nye løsninger. Fx er to af de største tech-giganter – rivalerne Apple og Google, som tilsammen står for 99% styresystemerne på verdensbefolkningens mobiltelefoner – gået sammen om et sporingværktøj, der skal hjælpe myndighederne med at identificere og spore borgere, der har været smittet med eller eksponeret for coronavirus.¹⁰

Det digitale eksperiment

Corona-krise har skabt en ekstrem situation. Det betyder, at de løsninger, som TechDK Kommissionen gennem det sidste år har behandlet, er blevet endnu mere aktuelle. Og ekstreme omstændigheder kalder på, at vi som samfund udviser en skærpet årvågenhed over for, hvad vi risikerer at give køb på. Det gælder både politisk, men også i anvendelsen af teknologier – privat såvel som professionelt.

Lige nu står vi i en situation, hvor vi eksperimenterer med alt det digitale. På områder, hvor det kan hjælpe os, er det fantastisk. Ja, faktisk har krisen vist os, at digitale redskaber kan bruges endnu mere end folk troede. Men jo mere vi støtter os til, at digitale datadrevne teknologier skal hjælpe os både under og ud af krisen, desto mere er der brug for, at vi ser ekstra kritisk på disse teknologier og deres virksomhedsmodeller. Når vi læner os op ad teknologier, er der nemlig også behov for at sikre, at de understøtter lige dele menneskelige og demokratiske værdier, som vi har opbygget igennem generationer.

Med det bagtæppe kommer TechDK Kommissionen her med et coronakatalog med 10 anbefalinger. Vi håber, de kan bidrage til en diskussion om risici ved tech-udviklingen. Kun derved kan vi udnytte de digitale teknologiers fulde potentialer i samklang med danske værdier. Og dét må være målet.

¹theverge.com/2020/3/19/21186452/microsoft-teams-new-features-noise-supression-user-increase-coronavirus

²businessinsider.com/microsoft-teams-coronavirus-daily-active-users-2020-3?r=US&IR=T

³eandt.theiet.org/content/articles/2020/04/zoom-slapped-with-class-action-lawsuit-over-facebook-data-sharing-issues/

⁴blog.zoom.us/wordpress/2020/04/01/a-message-to-our-users/

⁵nytimes.com/2020/04/02/technology/zoom-linked-in-data.html

⁶berlingske.dk/politik/regering-dropper-at-lade-styrelse-se-borgeres-korttransaktioner

⁷dr.dk/nyheder/indland/coronavirus-seruminstitut-vil-tjekke-danskernes-bevaegelser-med-mobildata

⁸videnskab.dk/kultur-samfund/coronavirus-sydkoreas-succes-skyldes-landets-accept-af-overvaagning

⁹finans.dk/tech/ECE12071194/de-to-rivaler-apple-og-google-samarbejder-nu-mod-corona/?ctxref=ext

¹⁰theiet.org/content/articles/2020/04/zoom-slapped-with-class-action-lawsuit-over-facebook-data-sharing-issues/

Når vores digitale corona-krisebehov fjerner fokus fra vores ret til privatliv

Det går hurtigt lige nu! Danmark adapterer med ekspresfart ny teknologi, og hensynet til individets privatliv kommer til at spille en mindre rolle i den individuelle og kollektive kamp for at fastholde sit job eller mindske smittespredning.

Frygten for overfyldte hospitaler, som vi har set det i Italien, skaber en villighed til, at vi afgiver flere data om os selv, end vi ville under mere normale omstændigheder. Koncentrationen af teknologibrugere hos ganske få store virksomheder stiger, og vi deler bag kulisserne ubeskriveligt meget data fra vores hverdag med dem.

Hvis vi skal undgå lock in og øget monopolisering både nu og på den anden side af krisen, er der akut brug for at sikre, at data følger brugeren – og ikke virksomhederne. Og så skal vi i gang med at slette meget mere data. De følgende tre anbefalinger handler om individets rettigheder i kommercielle sammenhænge:

Tracking, nej tak

Udgangspunktet for vores digitale færden skal være, at private borgere ikke bliver overvåget. Danskerne skal kunne færdes lige så frit online, som de kan offline. Således skal de allerede gældende regler skærpes, så det sikres, at dataindsamling til kommerciel brug (salg, forretningsudvikling mv.) bliver et reelt, frivilligt og informeret tilvalg af brugeren, der ligeledes skal have reelle muligheder for fravalg. At information skal være letforståelig, er allerede vedtaget i databeskyttelsesforordningens (GDPR) artikel 12, stk. 1, men i praksis er dette ikke implementeret tilstrækkeligt. Lange dokumenter med Terms of services og forskellige politikker er ikke lig med et reelt, informeret samtykke. Udgangspunktet skal være et “nej tak” til online tracking som grundindstilling i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 25. Data skal endvidere opsplittes, således at data indsamlet til funktionelle formål ikke må anvendes til kommercielle formål eller sælges.

Trade-off: For at anbefalingen kan realiseres, skal mulighederne for tilsyn og håndhævelse af databeskyttelsesreglerne øges kraftigt. Det betyder øgede omkostninger til både tilsynsmyndighederne og til de virksomheder, de fører tilsynet med. Bevilingerne til dette formål i det offentlige kan komme fra en techskat.

Sletning af personlige data til kommerciel brug efter 12 måneder

Udgangspunktet er i dag, at opsamlet data må beholdes, så længe virksomheden skønner, det er nødvendigt. Det betyder, at der er en permanent historik over, hvad brugere har gjort tidligere i deres liv, hvilket skaber en risiko for, at brugere fastholdes i bestemte mønstre. Endvidere belønnes de tech-virksomheder, som tidligt har samlet data på aggressiv og til tider ulovlig vis, med strukturelle fordele, som nye virksomheder ikke kan matche. Det foreslås derfor, at personlig data om brugere til kommerciel brug skal slettes efter 12 måneder, medmindre virksomheden får et samtykke til at beholde dataen. Dette samtykke skal fornys hver 12. måned.

Trade-off: De mange data-broker-virksomheder har sværere ved at forny samtykke, end de store tech-virksomheder har. Det skyldes, at sidstnævnte har en direkte relation til brugerne, mens de færreste brugere har hørt om de forskellige data-brokers. Der er dermed en risiko for, at lovgivningen påvirker konkurrencen til fordel for de virksomheder, der allerede er store.

Data skal følge brugeren – obligatorisk interoperabilitet mellem digitale platforme

For at gøre det lettere for brugere at skifte mellem digitale tjenester skal man kunne bruge tredjepartstjenester til at få adgang til monopolernes services gennem Application Programming Interfaces (API'er). Det vil eksempelvis muliggøre, at brugere kan benytte en ekstern app til at sende beskeder eller at opdatere begivenheder på en tjeneste via en ekstern kalender. På den måde kan brugere nemt skifte fra en udbyder til en anden eller forlade et socialt medie uden samtidig at sige farvel sine kontakter og indkaldelser til sociale arrangementer. For ikke at blive omkostningsfuld for mindre konkurrenter kræver denne interoperabilitet, at digitale tjenester lever op til fælles, åbne, veletablerede og veldokumenterede standarder for data-formater og kommunikationsprotokoller. Tiltag, der åbner de digitale tjenester for tredjeparter, kan søge inspiration i EU's direktiv om betalingstjenester (PSD2), der åbner bankernes API'er til bl.a. kontooplysninger for tredjepartstjenester.

Trade-off: Regler om interoperabilitet forudsætter stærk håndhævelse af lov om persondataskyttelse for ikke at føre til yderligere risiko for datamisbrug.

Når Staten indskrænker vores rettigheder i corona-krisens navn

Lige nu overvejer politikere at bruge langt mere data for at begrænse spredningen af COVID-19. Det er forståeligt, og det kan være nødvendigt. Der er allerede vedtaget særlove på området. Folketinget stemte i marts for en stramning af epidemiloven, der kompromitterer de personlige frihedsrettigheder, herunder retten til at forsamles. Men loven er indført med solnedgangsklausul, som betyder, at den automatisk udløber i marts 2021. Det er vigtigt, for vi kan meget hurtigt risikere at underminere de retsstatsprincipper og frihedsrettigheder, som er blevet tilkæmpet gennem årtier.

Når en stat eksempelvis masseovervåger borgere med henblik på at inddæmme smitte, er det væsentligt, at staten tager ansvar for at bevare og benytte disse data på en måde, som er overskuelig for den enkelte. De følgende tre anbefalinger handler om individets rettigheder over for Staten:

§ Borgerne skal have indsigt i data, som ligger til grund for en afgørelse

Borgerne skal have indsigt i data, som ligger til grund for en afgørelse” Borgeren skal have sikret rettigheden til altid at kunne få indsigt i og overblik over, hvilke datainput et beslutningsgrundlag er sammensat af. Derfor skal offentlige institutioner årligt publicere en liste med alle de datakilder, de bruger i deres systemer. Der skal endvidere sættes grundigere standarder for både input og operationer i offentlige myndigheder. Ny lovgivning på området kan eventuelt lade sig inspirere af Norges forvaltningslov – Lov om saksbehandlingen i offentlig forvaltning, NOU 2019: 5. Her beskrives det i §12 vedrørende “Automatiserte saksbehandlingssystemer”, at “Forvaltningsorganet skal dokumentere det rettslige indholdet i automatiserte saksbehandlingssystemer. Dokumentasjonen skal offentliggøres, hvis ikke annet følger av lov eller særlige hensyn taler mot det.

Trade-off: Det kræver potentielt nye arbejdsgange og ekstra sagsbehandling at kunne redegøre for, hvilke data der er i spil. Endvidere vil det betyde en indskrænkning af den tilgængelige datapulje.

§ Skab transparens om private aktørers data i velfærdsteknologier

Der skal sikres transparens om private aktørers data og ansvar for udvikling samt implementering af digitale (velfærds)teknologier i det offentlige. Dette skal ske af hensyn til både den enkelte borger og den fri konkurrence. Det kan ske via offentligt tilgængelige oversigter eller årsrapporter over det offentliges samarbejdspartnere. Desuden skal det fremgå, hvilke data der er tilgængelige for samarbejdspartnerne. Virksomheder, der lever af at udvikle it-løsninger til det offentlige, skal ikke have konkurrencefordele af adgangen til borgeres data. Derfor skal data anonymiseres og gøres offentligt tilgængelige for konkurrenter.

Trade-off: Det vil kræve en ændring i mindset hos alle involverede parter og en mere rammesat samarbejdsform, som potentielt kan hæmme forudsætningen for innovation.

§ Kontrollér algoritmer som vi kontrollerer offentligt ansatte

I det offentlige må der ikke anvendes kriterier og varetages hensyn, som ikke er direkte eller implicit anerkendt af den demokratisk legitimerede statsmagt. Det er en flere hundrede år gammel grundsætning, at den udøvende magt ikke må gå ud over sine grænser, eksempelvis ved at inddrage kriterier, der ikke svarer til de hensyn, som lovgiver forudsatte, da denne gav den udøvende magt adgang til at administrere på området. Derfor skal det sikres, at algoritmer ikke inddrager data eller anvender logikker, som ikke er anerkendt af den demokratisk legitimerede statsmagt. Endvidere kan der opstå “ansvarstomrum”, når offentligt ansattes funktioner helt eller delvis overtages af algoritmer. Efter straffelovens § 157 kan en offentligt ansat, der begår en grov fejl eller gentagen forsømmelse, straffes med bøde eller fængsel. Men disse ansvarsnormer kan ikke bruges over for en algoritme. Der er derfor brug for et nyt, klart og let forståeligt ansvarssystem som erstatning for det gamle med henblik på både at sikre omhyggeligheden og tage hensyn til ‘retsfølelsen’, dvs. behovet for, at de rette stilles til ansvar.

Trade-off: En større vægtning af forsigtighed vil muligvis begrænse det fulde potentiale ved brugen af algoritmer. Hertil kan det koste mange ressourcer, når mennesker skal løse opgaver, der potentielt kan klares automatisk.

Når krisen tydeliggør behovet for at holde tech-giganterne i skak

Lige nu er en række danske virksomheder i knæ. Medierne er ved at tabe den sidste rest af annoncekroner sideløbende med, at tech-virksomheder i Silicon Valley får endnu mere magt. Men netop nu, hvor Staten vedtager hastelove, og der deles falske nyheder om COVID-19, er der endnu mere brug for uafhængig, kritisk journalistik. Det er mere end nogensinde relevant at muliggøre stærkere og tættere samarbejde på tværs af alle danske journalistisk redigerede medier om et annoncenetværk, hvormed vi kan få et reelt alternativ til Google og Facebooks magtfulde duopol.

Og apropos magt, så forpligter den! Det betyder, at der skal sættes hårdt ind, hvis virksomhederne ikke respekterer individers ret til privatliv. Det bliver ekstra tydeligt, når der hastevedtages love, og vores frihedsrettigheder indskrænkes. Krisen viser på den måde også med al tydelighed behovet for at styrke dansk public service. Læs mere i de følgende tre anbefalinger:

§ Stærkere og tættere virksomheds-samarbejder, der kan matche techgiganter

I et marked, der allerede er stærkt præget af en global monopoltilstand, kan dannelse af nationale virksomhedssamarbejder muliggøre flere aktører på markedet til gavn for både danske virksomheder og forbrugere. I lovgivningen er der allerede vid mulighed for nationale og regionale virksomhedssamarbejder. Eksisterende virksomheder og iværksættere opfordres til i stigende grad at samle en gruppe af virksomheder, der opererer på det samme marked, til at indgå i netværk, der samlet konkurrerer med de digitale giganter. Endvidere opfordres der til, at staten proaktivt bidrager til at etablere denne slags samarbejder, ved at der nedsættes et embedsmandsudvalg, der hjælper udsatte markedsaktører til at samarbejde på tværs. Eksempelvis vil det være gavnligt, hvis en stor gruppe af danske medier samarbejder om et annoncenetværk på tværs af virksomhederne. Igennem et dansk annoncenetværk på tværs af alle medier vil danske annoncører få et reelt alternativt til Google og Facebooks duopol. For at udvikle et dansk annoncealternativ til Facebook og Google er der brug for så store investeringer i infrastruktur og så stort brugerantal, at et enkelt medie næppe kan løfte det alene.

Trade-off: Ved at opfordre til branchesamarbejder løber man risikoen for nye utilgittede lokale karteldannelser. Det skal således fortsat ikke være lovligt at aftale prissætning, markedsopdeling, salgsrestriktioner osv. på tværs af konkurrerende virksomheder.

§ Grov overtrædelse af databeskyttelsesloven skal straffes med fængsel

Store tech-virksomheder er de seneste år gentagne gange blevet straffet med bøder for brud på persondataloven. Selvom bøderne har været store, har de tilsyneladende ikke haft den ønskede effekt. Brud på lovgivningen kan efter databeskyttelseslovens

§ 41 stk. 1 straffes med bøde eller fængsel indtil seks måneder. Der er dog brug for yderligere, skærpet lovgivning på området, som kan lade sig inspirere af lovgivning vedrørende økonomisk kriminalitet eller endda princippet i ministeransvarslovens § 3, om 'ledelsens' pligt til via instrukser og tilsyn at sikre, at hele organisationen agerer lovligt og forsvarligt. Lovgivningens anvendelsesområde bør hertil udvides og straffen bør skærpes med op til to år. Hertil bør retssystemet nemmere kunne skride til domfældelse ved at lave minimumsstraf for grov overtrædelse af persondatalovgivningingen.

Trade-off: Det kan blive vanskeligt at ramme techvirksomheders ledelse, som er forslagets ambition, da disse ofte er langt fra den faktiske lovovertrædelse.

§ Styrk Public Service

Public service er et demokratisk bolværk mod, at fake news overtager mediebildet. Offentligt finansierede medier har den styrke, at de ikke er styret af kommercielle og politiske interesser. Dertil videreformidler de nyheder, der ikke er styret af algoritmernes mikromålretning. Stærke, uafhængige public service-organer sikrer på den måde, at en offentlig samtale har sit udgangspunkt, hvor alle kan være med. Derfor bør fremtidige besparelser på public service-området undgås, og public service-kanaler skal forpligtes på en politik, der sikrer, at de ikke har kommercielle tredjepartscookies på deres websites.

Trade-off: Der er en risiko for, at en styrkelse af de offentlige medier skævvrider konkurrencen på mediemarkedet.

Når vi savner hinanden, og fysisk kontakt forsvinder på grund af corona-faren

Den nuværende krise er et kæmpe socialt eksperiment. Familier skal tage afsked med deres ældre via en skærm. Bryllupper bliver fejret online – fysisk adskilt men visuelt og auditivt sammenføjet ved hjælp af skærmteknologier. Ensomme og ældre oplever sig endnu mere alene, og forskere taler om ”hudsult” og ”social amputation”. Statistikker for vold i hjemmet og angst-diagnoser går i den forkerte retning. Der er brug for et markant styrket fokus på vigtigheden af fysiske fællesskaber på den anden side af krisen. Det sætter følgende forslag fokus på:

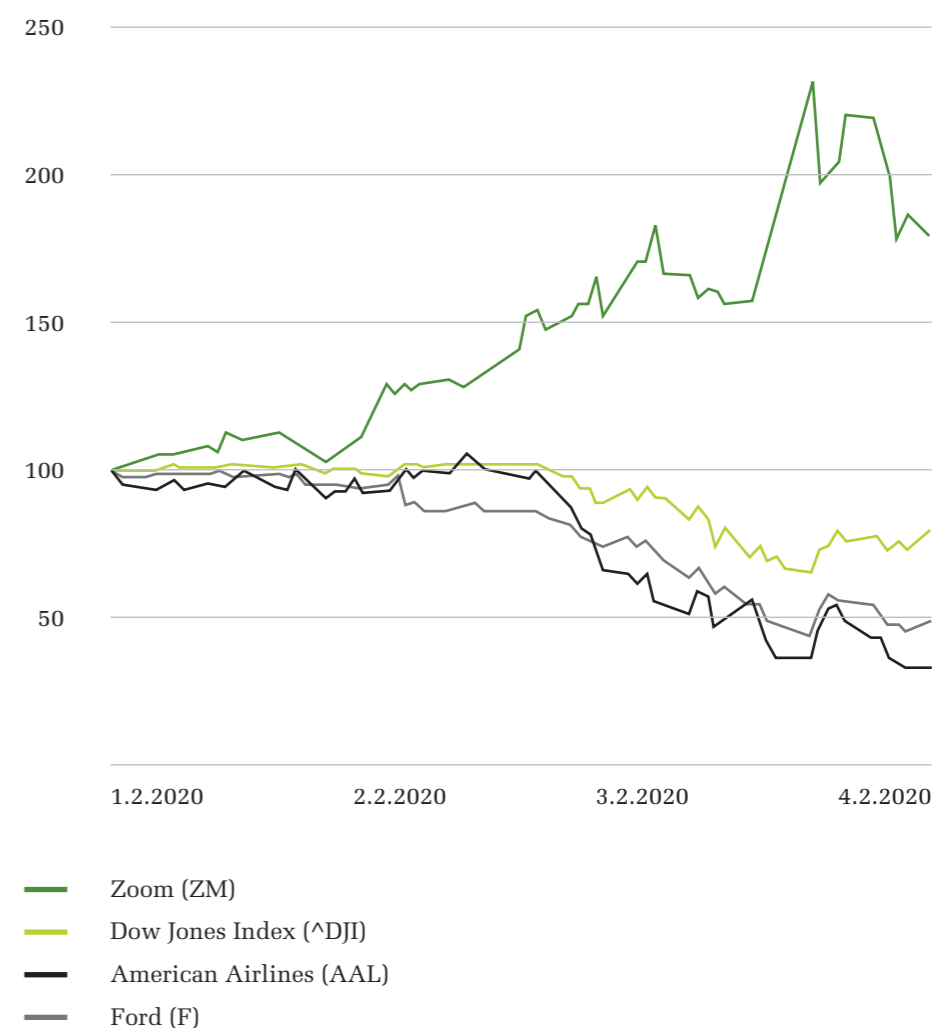
§

Dansk strategi for fysiske fællesskaber

De positive biologiske, psykologiske og sociale effekter af stærke fysiske fællesskaber er veldokumenterede, men i et digitaliseret Danmark mangler vi fælles fokus på kvaliteten og vigtigheden af fysisk samvær og fællesskab. Når ”varme hænder” i hjemmeplejen eksempelvis erstattes af ”kolde skærme”, er det nødvendigt at analysere eventuelle ensomhedseffekter, før tiltagene besluttet. Grundlæggende skal der således altid foretages ”humaniseringsstrategier” parallelt med ”digitaliseringsstrategier”, og her spiller de fysiske fællesskaber en vigtig rolle. Et stigende antal af unge og ældre føler sig ensomme, og der er behov for en fællesskabsstrategi gerne med inspiration fra England, hvor man har en ensomhedsminister i erkendelse af det voksende samfundsproblem. Strategien skal i dansk regi funderes i et partnerskab mellem nationale myndigheder, forskningsinstitutioner, kommuner samt civilsamfund og understøtte indsatsen for fysiske fællesskaber med strukturelle tiltag som lovgivning og forskning.

Trade-off: Det vil kræve en fokuseret indsats på tværs af forvaltningsområder at styrke de fysiske fællesskaber, og der skal tænkes ud af boksen i forhold til traditionelle arbejdsgange.

Figur 1. Udvikling i aktiekurser, 2. januar 2020 = Indeks 100.

Note: Figuren viser Zooms udvikling i sammenligning med Dow Jones Indekset og eksempler fra fly- og bilindustri.

Daglig udvikling i aktiekurserne foråret 2020. Figuren viser aktiernes daglige kurs ved markedets lukning.

2. januar 2020 = Indeks 100.

Kilde: finance.yahoo.com/

Kataloget er udarbejdet for TechDK Kommissionen af Djøf
ved Mie Oehlenschläger og Astrid Gufler

TechDK Kommissionens formandskab
Stine Bosse (formand)
Thomas Høgenhaven (næstformand)

Spørgsmål vedrørende kataloget bedes rettet til
Generelt: Astrid Gufler, politisk chefrådgiver, Djøf – agu@djoef.dk // 2875 4784
Presse: Jakob Stig Jørgensen, mediechef, Djøf – jsj@djoef.dk // 3395 9674

